

EUROOPA KOHTU OTSUS (kolmas koda)

17. veebruar 2011 *

Kohtuasjas C-494/09,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Commissione tributaria provinciale di Alessandria (Itaalia) 18. novembri 2009. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 1. detsembril 2009, menetluses

Bolton Alimentari SpA

versus

Agenzia delle Dogane – Ufficio delle Dogane di Alessandria,

EUROOPA KOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja esimees K. Lenaerts, kohtunikud D. Šváby, E. Juhász, G. Arestis ja T. von Danwitz (ettekandja),

kohtujurist: J. Mazák,
kohtusekretär: ametnik A. Impellizzeri,

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

arvestades kirjalikus menetluses ja 9. detsembri 2010. aasta kohtuistungil esitatud,

arvestades märkusi, mille esitasid:

- Bolton Alimentari SpA, esindajad: *avvocato* M. Merola ja *avvocato* C. Santacroce,
- Itaalia valitsus, esindaja: G. Palmieri, keda abistas *avvocato dello Stato* G. Albenzio,
- Euroopa Komisjon, esindajad: L. Bouyon, D. Recchia ja B.-R. Killmann,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb seda, kuidas tuleb tõlgendada nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT L 302, lk 1; ELT eriväljaanne 02/04, lk 307), muudetud nõukogu 20. novembri

2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1791/2006 (ELT L 363, lk 1, edaspidi „tolliseadustik”), artiklit 239 ja nõukogu 2. juuli 1993. aasta määruse (EMÜ) nr 2454/93, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT L 253, lk 1, ELT eriväljaanne 02/06, lk 3), muudetud komisjoni 28. veebruari 2007. aasta määrusega (EÜ) nr 214/2007 (ELT L 62, lk 6), edaspidi „rakendusmäärus”, artikleid 308a–308c ja artiklit 905.

- 2 See taotlus on esitatud kohtuvaidluses Bolton Alimentari SpA (edaspidi „Bolton”) ja Agenzia delle Dogane – Ufficio delle Dogane di Alessandria (edaspidi „Agenzia”) vahel selle üle, et Bolton jäeti ilma võimalusest saada eraldi tariifikvoodist, mis avati pühapäeval 1. juulil 2007, mil Itaalia tolliasutused olid suletud, ja mis ammendus avamise samal päeval.

Õiguslik raamistik

- 3 Tolliseadustiku artikkel 239 sätestab:

„1. Impordi- või eksporditollimaksu võib tagasi maksta või vähendada muudel kui artiklites 236, 237 ja 238 nimetatud juhtudel:

- mis määratakse kindlaks kooskõlas komiteemenetlusega,

- mille on põhjustanud asjaolud, mille puhul asjaomast isikut ei saa süüdistada pettuses või ilmses hooletuses. Olukorrad, mille puhul seda sätet võib kohaldada ja kord, mida tuleb järgida, määratakse kooskõlas komiteemenetlusega. Tollimaksu tagasimaksmiseks või vähendamiseks võib kehtestada eritingimused.

2. Tollimaks makstakse tagasi või vähendatakse lõikes 1 ettenähtud põhjustel taotluse alusel, mis tuleb esitada asjakohasele tolliasutusele kaheteistkümne kuu jooksul arvestades kuupäevast, kui tollimaksu summa võlgnikule teatati.

[...].”

4 Rakendusmääruse artikkel 308a sätestab:

„1. Kui tariifikvoodid avatakse ühenduse õigusaktiga ja kui ei ole sätestatud teisiti, korraldatakse neid vabasse ringlusse lubamise deklaratsioonide aktsepteerimise kuupäevade järjekorra alusel.

[...]

4. Lõike 8 kohaselt teeb komisjon eraldise asjakohase vabasse ringlusse lubamise deklaratsiooni aktsepteerimise kuupäeva alusel, kui asjakohase tariifikvoodi maht seda võimaldab. Järjekord koostatakse vastuvõtmise kuupäevade alusel.

5. Liikmesriigid edastavad komisjonile viivitamata kõik kehtivad eraldustaotlused. Need teatised sisaldavad lõikes 4 nimetatud kuupäeva ja täpse koguse, mida asjakohases tollideklaratsioonis taotletakse.

[...]

7. Kui kogused, millele tariifikvoodist eraldist taotletakse, ületavad olemasoleva kvoodimahu, tehakse eraldised taotletud koguste suhtes proportsionaalselt.

8. Käesoleva artikli kohaldamisel loetakse tolli poolt 1., 2. või 3. jaanuaril aktsepteeritud deklaratsiooni 3. jaanuaril aktsepteerituks. Kui üks nimetatud kuupäevadest on laupäev või pühapäev, loetakse deklaratsioon aktsepteerituks 4. jaanuaril.

[...]”

5 Rakendusmääruse artikkel 308b sätestab:

„1. Komisjon eraldab kvoodid igal tööpäeval, välja arvatud:

– ühenduse Brüsselis asuvate institutsioonide puhkepäevadel

[...]

2. Kui artikli 308a lõikest 8 ei tulene teisiti, võetakse eraldiste tegemisel arvesse vastamata taotlusi, mis on seotud eelneva kahe päeva jooksul aktsepteeritud vabasse ringlusse lubamise deklaratsioonidega ning millest on komisjonile teatatud.”

6 Rakendusmääruse artikkel 308c sätestab:

„1. Tariifikvooti loetakse kriitiliseks niipea, kui 90 % algsest mahust on ära kasutatud, või kui seda loetakse kriitiliseks pädevate asutuste otsuse põhjal.

2. Erandina lõikest 1 loetakse tariifikvooti kriitiliseks alates selle avanemisest järgmistel juhtudel:

[...]

c) kahe eelmise aasta jooksul avatud samaväärne tariifikvoot ammendati kvoodi kehtivusaja kolmanda kuu viimasel päeval või enne seda või kvoodi algne maht oli suurem kui kõnealusel kvoodil.

[...]”

7 Rakendusmääruse artikkel 899 sätestab:

„1. Kui otsuseid tegev tolliasutus teeb kindlaks, et [toll]seadustiku artikli 239 lõike 2 alusel esitatud tagasimaksmise või vähendamise taotlus:

- põhineb ühel artiklites 900–903 osutatud asjaoludest ja et need asjaolud ei tulene asjaomase isiku poolsest pettusest või ilmsest hoolimatusest, maksab kõnealune tolliasutus asjakohased impordi- või eksporditollimaksud tagasi või vähendab neid.

- põhineb ühel artiklis 904 osutatud asjaoludest, ei maksa kõnealune tolliasutus asjakohaseid impordi- või eksporditollimakse tagasi ega vähenda neid.

2. Muudel juhtudel, v.a need, mille kohta tuleb toimik esitada komisjonile vastavalt artiklile 905, teeb otsuseid tegev tolliasutus ise impordi- või eksporditollimaksude tagasimaksmise või vähendamise otsuse, kui on tegemist eriolukorraga, mille on põhjustanud asjaolud, mille puhul asjaomast isikut ei saa süüdistada pettuses või ilmses hoolimatuses.

Artikli 905 lõike 2 teise taande kohaldamise korral ei või toll teha otsust kõnealuste tollimaksude tagasimaksmise või vähendamise lubamise kohta kuni artiklite 906–909 kohaselt algatatud menetluse lõpuni.

[...]”

8 Rakendusmääruse artikkel 905 sätestab:

„1. Kui koos [tolli]seadustiku artikli 239 lõike 2 alusel esitatud tagasimaksmise või vähendamise taotlusega esitatakse tõendusmaterjal eriolukorra kohta, mille on põhjustanud asjaolud, mille puhul asjaomast isikut ei saa süüdistada pettuses või ilmses hoolimatuses, edastab liikmesriik, kus otsuseid tegev tolliasutus asub, komisjonile dokumendid juhu kohta, mis võidaks lahendada artiklites 906–909 sätestatud korras kui:

- toll leiab, et eriolukord on põhjustatud sellest, et komisjon ei ole täitnud oma kohustusi,

[...]

2. Lõikes 1 osutatud juhtude kohta ei esitata dokumente järgmistel juhtudel:

- komisjon on juba vastu võtnud otsuse faktide ja õiguslike asjaolude poolest samaväärse juhu kohta artiklites 906–909 sätestatud korras,
- komisjon käsitleb juba faktide ja õiguslike asjaolude poolest samaväärset juhtu.

[...]”

- 9 Nõukogu 5. juuni 2003. aasta määruse (EÜ) nr 975/2003, millega avatakse CN-koodide 16041411, 16041418 ja 16042070 alla kuuluvate tuunikonservide impordi tariifikvoodid ja sätestatakse nende haldamine (ELT L 141, lk 1; ELT eriväljaanne 02/13, lk 419), artikkel 1 sätestab:

„Alates 1. juulist 2003 võib mis tahes riigist pärinevate ja CN-koodide 16041411, 16041418 ja 16042070 alla kuuluvate tuunikonservide importimisel kohaldada 12% tollimaksumäära käesoleva määruse kohaselt avatud tariifikvoodi piires.”

- 10 Määruse nr 975/2003 artikkel 2 sätestab:

„Aastane tariifikvoot avatakse esialgu viieks aastaks. Selle esimese kahe aasta maht määratakse järgmiselt:

– 1. juuli 2003–30. juuni 2004: 25 000 tonni,

– 1. juuli 2004–30. juuni 2005: 25 750 tonni.”

- 11 Selle määruse artikkel 6 sätestab:

„Käeoleva määruse võib teisel aastal pärast tariifikvoodi avamist läbi vaadata, et kohandada kvoodi mahtu ühenduse turu vajadustele. Kui läbivaatamine ei ole lõpetatud kolm kuud enne 30. juunit 2005, pikendatakse kvooti automaatselt veel üheks aastaks mahuga 25 750 tonni. Järgnevalt pikendatakse tariifikvooti regulaarselt aasta kaupa ja

samas mahus, kui läbivaadatud kvooti ei ole vastu võetud hiljemalt kolm kuud enne jooksva kvoodi sulgemist.”

12 Selle määruse artikkel 8 sätestab:

„Komisjoni abistab vastavalt nõukogu määruse (EMÜ) nr 2913/92 artiklile 247a asutatud tolliseadustiku komitee [...]”

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

13 Taist pärinevate tuunikonservide importimiseks avati määrusega nr 975/2003 tariifikvoodid, mida Bolton aastatel 2005 ja 2006 kasutas.

14 Selleks et kasutada ajavahemikul 1. juulist 2007 kuni 30. juunini 2008 tariifikvooti, esitas Bolton Taist pärinevate tuunikonservide vabasse ringlusse lubamise deklaratsioonid, mille Itaalia tolliasutused aktsepteerisid alles 2. juulil, kuna tolliasutused olid pühapäeval suletud.

15 Komisjoni kirjalike märkuste kohaselt tegi komisjon 4. juulil 2007 asjaomased tariifikvoodi eraldised tollideklaratsioonide aktsepteerimise kuupäevade järjekorra alusel. Tariifikvootide eraldamisega nende eraldustaotluste alusel, mille deklaratsioonid

aktsepteeriti 1. juulil 2007, ammentati asjaomane tariifikvoot avamisega samal päeval. Seetõttu ei võetud Boltони esitatud eraldustaotlust arvesse ja nõnda pidi ta tehtud eksporditoimingutelt tasuma täismääraga tollimaksu.

- 16 Komisjoni märkustest ilmneb, et Agenzia esitas 16. juulil 2007 komisjonile taotluse kaaluda nende eraldustaotlustega seotud puuduste kõrvaldamist, mida tariifikvoodi eraldamisel arvesse ei võetud selle tõttu, et Itaalia tolliasutused aktsepteerisid need alles esmaspäeval 2. juulil 2007. Selles osas tugines Agenzia tolliseadustiku komitee poolt 30. oktoobril 2007 vastu võetud halduskokkuleppele tariifikvootide haldamise kohta (TAXUD/3439/2006-rev.IIT, edaspidi: „halduskokkulepe”). Agenzia väitis, et selle kokkuleppe punkti 15 kohaselt oleks komisjon pidanud teiste liikmesriikide tollide poolt 1. juulil 2007 aktsepteeritud deklaratsioone käsitlema koos nendega, mis aktsepteeriti Itaalias 2. juulil 2007. Lisaks väitis Agenzia, et käesolevas olukorras oleks analoogia alusel tulnud kohaldada rakendusmääruse artikli 308a lõiget 8, mis käsitleb aasta esimesel kolmel päeval aktsepteeritud taotlusi.
- 17 Komisjon vastas 16. augustil 2007 kirjaga TAXUD B4 D (2007) 9241 (edaspidi „TAXUD-i teatis”), et ei ole võimalik kõrvaldada puudusi seoses nende eraldustaotlustega, mille aktsepteerimiskuupäev on 2. juuli 2007. Tariifikvoodist eraldiste tegemine toimub rakendusmääruse artikli 308a lõike 4 alusel vastuvõtmise kuupäevade järjekorras ja halduskokkulepe seda ei muuda.
- 18 Bolton taotles seoses tema tehtud imporditoimingutega tasumisele kuulunud tollimaksu ülemäärase summa tagasimaksmist, tuginedes asjaolule, et tal puudus võimalus õiglastel ja võrdsetel alustel konkureerida teiste liidu importijatega kõnealusest tariifikvoodist eraldise saamiseks. Direzione regionale per il Piemonte e la Valle

d'Aosta – Ufficio delle Dogane di Alessandria jättis 17. novembri 2008. aasta otsusega tagasimaksmise taotluse rahuldamata. Selle otsuse tühistamiseks pöördus Bolton eelotsusetaotluse esitanud kohtusse.

19 Neil asjaoludel otsustas Commissione tributaria provinciale di Alessandria menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

- „1. Kas [tolliseadustiku] artiklit 239 tuleb tõlgendada nii, et kõnesolevaga sarnasel juhtumil, kui liikmesriik leiab, et [...] [k]omisjonile ei saa süüks panna mingisugust eeskirjade eiramist või rikkumist ning et tegemist ei ole ka ühegi muu [rakendusmääruse] artikli 905 lõikes 1 ette nähtud juhuga, võib see liikmesriik võlgniku esitatud tollimaksu tagasimaksmise taotluse üle tolliseadustiku rakendussätete artikli 899 lõike 2 mõttes iseseisvalt otsustada?

2. Kui vastus eelmisele küsimusele on jaatav, siis kas [tolliseadustiku] artiklis 239 kasutatud väljend „eriolukord” võib hõlmata juhtumit, mille puhul ühenduse importija jääb ilma võimalusest saada eraldi tariifikvoodist, mille avamiskuupäev langeb pühapäevale, põhjendusega, et asjaomase liikmesriigi tolliasutused on pühapäeviti suletud?

3. Kas [rakendusmääruse] artikleid 308a–308c ja [halduskokkuleppe] asjassepuutuvaid sätteid tuleb tõlgendada nii, et kõnesolevaga sarnase juhtumi korral oleks liikmesriik pidanud paluma komisjonilt eelnevalt tariifikvootide peatamist vastavaks päevaks, et tagada Itaalia importijatele teiste liikmesriikide importijatega võrreldes õiglane ja mittediskrimineeriv kohtlemine?

4. Kas komisjoni otsust jätta Boltonile [...] tariifikvoot eraldamata ja TAXUD-i teatist saab pidada meetmeteks, mis on kooskõlas [rakendusmääruse] artiklitega 308a–308c ja [...] halduskokkuleppe asjassepuutuvate sätetega [...] ning mis seega on kehtivad?”

Eelotsuse küsimused

Vastuvõetavus

- ²⁰ Itaalia valitsus väidab, et eelotsusetaotlus on vastuvõetamatu. Bolton oleks Üldkohutus pidanud vaidlustama komisjoni otsuse jätta Boltonile tariifikvoot eraldamata ja TAXUD-i teatise, mis seda seisukohta kinnitas. Vastavalt 9. märtsi 1994. aasta otsusel kohtuasjas C-188/92: TWD Textilwerke Deggendorf (EKL 1994, lk 833) põhinevale kohtupraktikale ei saa Boltonile olla võimalust tugineda siseriiklikus kohtus vigadele, mis komisjon on liidu õiguse kohaldamisel teinud.
- ²¹ Sellega seoses tuleb märkida, et esimene kuni kolmas küsimus ei käsitle komisjoni aktide kehtivust, vaid puudutavad üksnes liidu õigusaktidest tulenevaid siseriiklike ametiasutuste kohustusi. Seega mõjutab Boltoni olemasolev võimalus pöörduda Üldkohtu poole, millele on viidanud Itaalia valitsus, üksnes neljanda küsimuse ja mitte eelotsusetaotluse kui terviku vastuvõetavust.

- 22 Mis konkreetsemalt puudutab neljanda küsimuse vastuvõetavust, siis tuleb märkida, et tõepoolest eeldab kohtuasja poole võimalus tugineda asja lahendavas kohtuinstantsis liidu õigusaktide sätete tühisusele, et sellel poolel puudus õigus esitada ELTL artikli 263 alusel hagi nende sätete vastu, mille tagajärgi ta peab taluma, kuid mille tühistamist tal ei olnud võimalik taotleda (vt eespool viidatud kohtuotsus TWD Textilwerke Deggendorf, punkt 23, ja 29. juuni 2010. aasta otsus kohtuasjas C-550/09: E ja F, EKL 2010, lk I-6213, punktid 45 ja 46).
- 23 Siiski nähtub samast kohtupraktikast, et selline hagi peab igal juhul olema vastuvõetav (vt eespool viidatud kohtuotsus E ja F, punkt 48 ja seal viidatud kohtupraktika). Käesoleval juhul ei ole Euroopa Kohtul eelotsusetaotluses ja Itaalia Vabariigi poolt esitatud materjalide põhjal võimalik otsustada, et selline hagi oleks olnud igal juhul vastuvõetav.
- 24 Mis puutub eelkõige komisjoni „otsusesse”, millega Itaalia Vabariigi väitel jäeti Boltonile tariifikvoot eraldamata, siis tuleb tõdeda, et eelotsusetaotlusest ega poolte märkustest ei selgu, kas, kuidas ja millises osas tehti see otsus Boltonile teatavaks. Peale selle ei ole seda otsust Euroopa Kohtule esitatud, nii et Euroopa Kohus ei saa samuti kontrollida, kas otsus puudutas seda ettevõtjat otseselt ja isiklikult ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses. Seega ei ole Euroopa Kohtul võimalik otsustada, kas Boltoni hagi selle otsuse peale oleks olnud igal juhul vastuvõetav.
- 25 Neil asjaoludel tuleb kõik eelotsuse küsimused tervikuna lugeda vastuvõetavaks.

Põhiküsimus

Neljas küsimus

- 26 Neljanda küsimusega, mida tuleb käsitleda esimesena, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada saada, kas rakendusmääruse artikleid 308a–308c ning halduskokkuleppe vastavaid sätteid tuleb tõlgendada nii, et need välistavad komisjoni võimaluse teha otsus, millega ettevõtjale jäetakse tariifikvoot eraldamata selle tõttu, et tariifikvoot ammendatakse selle avamise päeval, mis langeb pühapäevale, mil asjaomase ettevõtja asukohaliikmesriigi tolliasutused on suletud.
- 27 Vastavalt rakendusmääruse artikli 308a lõikele 1 korraldatakse tariifikvoote vabasse ringlusse lubamise deklaratsioonide aktsepteerimise kuupäevade järjekorra alusel „kui ei ole sätestatud teisiti”.
- 28 Rakendusmääruse artikli 308a lõige 4 sätestab, et komisjon teeb „lõike 8 kohaselt” eraldise asjakohase vabasse ringlusse lubamise deklaratsiooni aktsepteerimise kuupäeva alusel, kui asjakohase tariifikvoodi maht seda võimaldab. Selle sätte teine lause täpsustab, et järjekord koostatakse vastuvõtmise kuupäevade alusel.
- 29 Nimetatud lõike 8 kohaselt loetakse tolli poolt 1., 2. või 3. jaanuaril aktsepteeritud deklaratsioon 3. jaanuaril aktsepteerituks. Sama lõige täpsustab, et kui üks nimetatud kuupäevadest on laupäev või pühapäev, loetakse deklaratsioon aktsepteerituks 4. jaanuaril.

- 30 Nende sätete sõnastuse põhjal on selge, et üldjuhul tehakse eraldised vabasse ringluse lubamise deklaratsioonide aktsepteerimise kuupäevade järjekorra alusel, sõltumata sellest, millisel nädalapäeval konkreetne deklaratsioon aktsepteeriti.
- 31 Lisaks, kuna rakendusmääruse artikli 308a lõike 8 teine lause näeb ette selgesõnalise erandnormi juhuks, kui 1., 2. või 3. jaanuar langeb laupäevale või pühapäevale, siis eeldab selline norm üldnormi, mille kohaselt järjekord kujuneb üksnes vabasse ringluse lubamise deklaratsioonide kuupäevade alusel ja ei sõltu deklaratsiooni aktsepteerimise nädalapäevast.
- 32 Taolist tõlgendust toetab rakendusmääruse artikli 308a ülesehitus, kuna selle artikli lõige 4 täpsustab, et erand sellest üldreegist on võimalik ainult kõnealuse artikli lõikes 8 ette nähtud asjaoludel, st siis, kui tegemist on 1., 2. või 3. jaanuaril aktsepteeritud vabasse ringluse lubamise deklaratsioonidega.
- 33 See, et halduskokkuleppe punkti 15 kohaselt käsitleb komisjon liikmesriikide tolliasutuste poolt pühapäeval aktsepteeritud vabasse ringluse lubamise deklaratsioone esmaspäeval, ei sea kahtluse alla järeldust, mis tuleneb otseselt ja ühemõtteliselt rakendusmääruse artikli 308a tõlgendusest. Tegelikult ei tohi halduskokkulepe juba oma olemuse tõttu kalduda kõrvale selle artikli normidest ja seda ei saa seega tõlgendada vastuolus kõnealuse artikliga (vt analoogia alusel 11. septembri 2008. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-75/05 P et C-80/05 P: Saksamaa jt vs. Kronofrance, EKL 2008,

lk I-6619, punkt 61, ja 7. juuli 2009. aasta otsus kohtuasjas C-369/07: komisjon vs. Kreeka, EKL 2009, lk I-5703, punkt 112).

- 34 Samuti ei oma rakendusmääruse artikli 308a tõlgendamisel tähtsust Boltoni tõstataud asjaolu, et komisjon oli põhikohtuasja asjaolude asetleidmise ajal teadlik sellest, et Itaalia tolliasutused on pühapäeviti suletud ja et on olemas oht, et kõnealune kvoot ammendatakse esimeste avamisele järgnevate päevade jooksul.
- 35 Boltoni väitel oleks komisjon pidanud teatama asjaomase kvoodi avamisest esmaspäeval või käsitlema Itaalias vastu võetud eraldustaotlusi esmaspäeval koos teistes liikmesriikides pühapäeval vastu võetud taotlustega, tagamaks nii kõigile liidu ettevõtjatele õiglase ja võrdse juurdepääsu asjaomasele kvoodile.
- 36 Kuid tuleb tõdeda, et Itaalia tolliasutuste pühapäevast kinniolekut ei põhjusta komisjon ja komisjonil puudub juba üksnes selle tõttu kohustus heastada Itaalia ettevõtjate erinev kohtlemine, mis on tingitud sellest, et Itaalia tolliasutuste lahtioleku ajad on erinevad kui teistes liikmesriikides.
- 37 Kõike eespool toodut arvestades tuleb neljandale küsimusele vastata, et rakendusmääruse artikleid 308a–308c tuleb tõlgendada nii, et need sätted ei välista komisjoni võimalust teha otsus, millega jäetakse ettevõtjale tariifikvoot eraldamata selle tõttu, et see kvoot on ammendatud avamise päeval, mis langeb pühapäevale, mil asjaomase ettevõtja asukohaliikmesriigi tolliasutused on suletud.

Kolmas küsimus

- 38 Kolmanda küsimusega, mida tuleb käsitleda teisena, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada saada, kas rakendusmääruse artikleid 308a–308c ja halduskokkuleppe vastavaid sätteid tuleb tõlgendada nii, et need kohustavad liikmesriiki taotlema komisjonilt tariifikvoodi puhul edasilükkamist, et oleks tagatud importijate õiglane ja võrdne kohtlemine siis, kui tariifikvoot avatakse pühapäeval, mil asjaomase liikmesriigi tolliasutused on suletud, ja kui on oht, et see kvoot ammendatakse avanemise päeval, sest teiste liikmesriikide tolliasutused on pühapäeviti avatud.
- 39 Sellega seoses tuleb märkida, et liikmesriigi võimalik kohustus taotleda tariifikvoodi puhul edasilükkamist eeldab, et komisjonil on tegelikult võimalik teatava liikmesriigi tolliasutuste pühapäevase kinnioleku tõttu tariifikvoodi avamine edasi lükata.
- 40 Rakendusmääruse artiklid 308a–308c ei näe aga ette võimalust sellistel asjaoludel tariifikvoodi avamine edasi lükata.
- 41 Nagu märkis komisjon, ei saa sellist tariifikvoodi avamise edasilükkamist pealegi lubada, sest see tähendaks otseselt kogu liidus selle kvoodi avamise sõltuvusse seadmist ühes liikmesriigis esinevatest erisustest.

- 42 Mis lõpuks puutub halduskokkuleppe eeskirjadesse, siis tuleb meelde tuletada, et need ei tohi kõrvale kalduda rakendusmääruse sätetest, nagu on tõdetud käesoleva otsuse punktis 33.
- 43 Kõike eespool toodut arvestades tuleb kolmandale küsimusele vastata, et rakendusmääruse artikleid 308a–308c tuleb tõlgendada nii, et need ei kohusta liikmesriiki taotlema komisjonilt tariifikvoodi puhul edasilükkamist, et oleks tagatud importijate õiglane ja võrdne kohtlemine siis, kui tariifikvoot avatakse pühapäeval, mil asjaomase liikmesriigi tolliasutused on suletud, ja kui on oht, et see kvoot ammendatakse avamise päeval, sest teiste liikmesriikide tolliasutused on pühapäeviti avatud.

Esimene küsimus

- 44 Esimese küsimusega, mida tuleb käsitleda kolmandana, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada saada, kas liikmesriigi toll võib tolliseadustiku artikli 239 lõikes 2 ette nähtud tagasimaksmise taotluse kohta ise otsuse teha, kui ta leiab, et komisjoni-poolset eeskirjade eiramist või rikkumist ei esine ja asjaomase taotlusega seoses ei ole osutatud ühelegi rakendusmääruse artikli 905 lõikes 1 ette nähtud juhule.
- 45 Sellega seoses on kohane meenutada, et rakendusmääruse artikli 899 lõike 2 kohaselt on liikmesriigi toll pädev tegema tollimaksu tagasimaksmise otsuse kõigil muudel

juhtudel, kui need, mis on ette nähtud selle artikli lõikes 1 ja ei oma käesolevas asjas tähtsust, „v.a need, mille kohta tuleb toimik esitada komisjonile vastavalt artiklile 905”.

- ⁴⁶ Kuna Itaalia pädev tolliasutus otsustas, et Boltoni eriolukord ei ole komisjoni-poolse eeskirjade eiramise või rikkumise tagajärg ja asjaomane tagasimaksmise taotlus ei osuta muudele rakendusmääruse artikli 905 lõikes 1 ette nähtud juhtudele, siis järeldub sellest ilmselgelt, et Itaalia toll, kes käsitleb Boltoni poolt tolliseadustiku artikli 239 lõike 2 alusel esitatud taotlust, on pädev otsustama, kas tagasimaksmise taotlus rahuldada või mitte.
- ⁴⁷ Eeltoodut arvestades tuleb esimesele küsimusele vastata, et muudel kui rakendusmääruse artikli 899 lõikes 1 ette nähtud juhtudel on liikmesriigi toll pädev ise otsustama, kas tolliseadustiku artikli 239 lõike 2 alusel esitatud tagasimaksmise taotlus rahuldada või mitte, kui toll leiab, et komisjon ei ole eeskirju eiranud ega rikkunud ja asjaomane taotlus ei osuta muudele rakendusmääruse artikli 905 lõikes 1 ette nähtud juhtudele.

Teine küsimus

- ⁴⁸ Teise küsimusega, mida tuleb käsitleda viimasena, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada saada, kas tolliseadustiku artiklit 239 tuleb tõlgendada nii, et see välistab importija võimaluse saada eraldi tariifikvoodist, mille avamise päev langeb pühapäevale, selle tõttu, et importija asukohaliikmeriigi tolliasutused on pühapäeviti suletud.

- 49 Vastamaks sellele küsimusele, tuleb kõigepealt otsustada, kas tolliseadustiku artikkel 239 on põhikohtuasja taolise juhtumi asjaoludel põhimõtteliselt kohaldatav.
- 50 Itaalia valitsuse väite kohaselt on tolliseadustiku artikli 239 kohaldamine välistatud, sest vastasel korral oleks tulemuseks tariifikvoodi suurendamine üle määruse nr 975/2003 artiklites 2 ja 6 ette nähtud mahu, milleks on 25750 tonni.
- 51 On tõsi, et põhikohtuasja puhul tähendab tolliseadustiku artikli 239 alusel imporditollimaksu tagasimaksmine seda, et vaatamata kõnealuse tariifikvoodi ammendamisele kohaldatakse Boltoni taoliste importijate imporditoimingutele selle tulemusel, et makstakse tagasi tavalise imporditollimaksu ja selle tariifikvoodi jaoks kohaldatavast soodusmäärast tuleneva imporditollimaksu vahe, tegelikult soodustariifi.
- 52 Siiski ei saa selline tagajärg välistada põhikohtuasja taolises olukorras tolliseadustiku artikli 239 kohaldamist, nagu nähtub ka selle sätte sõnastusest ja eesmärgist.
- 53 Kõigepealt ei nähtu tolliseadustiku artikli 239 sõnastusest kuidagi, et selle artikli kohaldamine oleks põhikohtuasja taoliste asjaolude korral välistatud.

- 54 Järgmiseks tuleb meelde tuletada, et tolliseadustiku artikkel 239 kujutab endast õigluse üldklauslit (vt eelkõige 3. aprilli 2008. aasta otsus kohtuasjas C-230/06: Militzer & Münch, EKL 2008, lk I-1895, punkt 50, ja 25. juuli 2008. aasta otsus kohtuasjas C-204/07 P: C.A.S. vs. komisjon, EKL 2008, lk I-6135, punkt 85).
- 55 Kuna importijatel, kelle asukoht on liikmesriigis, kus tolliasutused on tariifikvoodi avamise päeval suletud, on võimatu saavutada oma impordideklaratsioonide aktsepteerimine samal päeval teistes liikmeriikides asuvate ettevõtjatega, siis on õiglane heastada see ebasoodus olukord, kohaldades tolliseadustiku artiklit 239.
- 56 Lõpuks tuleb märkida, et kui otsustada, et seda sätet ei saa põhikohtuasja taolistel asjaoludel kohaldada, ei võimaldaks liidu tollieeskirjad arvestada selle ebasoodsa olukorraga, milles asuvad ühe liikmesriigi ettevõtjad võrreldes teistes liikmesriikides asuvate konkurentidega, mis oleks vastuolus selle sätte eesmärgiga.
- 57 Seega ei saa käesoleva otsuse punktides 50 ja 51 mainitud majanduslikud tagajärjed, mis tolliseadustiku artikli 239 kohaldamise korral vältimatult järgnevad, põhimõtteliselt kahtluse alla seada selle sätte kohaldamist niisuguses olukorras, millega on tegemist põhikohtuasjas.
- 58 Mis puutub sellesse, kas tolliseadustiku artikli 239 kohaldamise tingimused on põhikohtuasjas täidetud, siis peab ELTL artiklis 267 ette nähtud õiguslase koostöö süsteemi raames eelotsusetaotluse esitanud kohus lahendama tema menetluses oleva kohtuasja, samas kui Euroopa Kohus peab talle selle tarvis andma liidu õigusest

lähtuvalt kõik vajalikud juhised (vt selle kohta 4. veebruari 2010. aasta otsus kohtuasjas C-14/09: Genc, EKL 2010, lk I-931, punkt 31).

- 59 Sel otstarbel on kohane osutada asjaolule, et vastavalt tolliseadustiku artikli 239 lõikele 1, koostoimes rakendusmääruse artikli 899 lõike 2 esimese lõiguga, võib importitollimaksu tagasi maksta, kui juhtumi asjaolud kujutavad endast eriolukorda, mille on põhjendanud asjaolud, mille puhul asjaomast isikut ei saa süüdistada pettuses või ilmses hooletuses.
- 60 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt eeldab sellise eriolukorra esinemine, et maksukohustuslase olukord on samal tegevusalal tegutsevate ettevõtjatega võrreldes erandlik (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus *C.A.S. vs. komisjon*, punkt 82 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 61 Sellega seoses tuleb märkida, et Boltoni olukord on samasugune kui teistel Itaalias asuvatel tuuni importijatel. See asjaolu aga ei välista seda, et Boltoni ja teiste Itaalias asuvate ettevõtjate olukord on erandlik võrreldes teistes liikmesriikides asuvate tuuni importijatega, kuivõrd ühine tolliterritoorium tähendab, et tingimata tuleb lähtuda kõigist asjaomastest ühenduse importijatest.
- 62 Mis puutub pettuse või ilmse hooletuse puudumise tingimustesse, siis tuleb tõdeda, et põhikohtuasja puhul puudub mis tahes viide sellele, et Boltoni poolt oleks tegemist pettusega või hooletusega.

- 63 Lõpuks, kui eelotsusetaotluse esitanud kohus peaks neil kaalutlustel otsustama, et Boltoni esitatud tagasimaksmise taotlus tuleks rahuldada, siis tuleb veel täpsustada, et tagasimakstav summa ei pea vastama tavapärase tollimaksu ja tariifikvoodi jaoks kehtiva soodusmäära vahele, vaid saab olla üksnes selle vahe teatava osa suurune, kuna kõnealuse tariifikvoodi kohta esitatud eraldusetaotlused rahuldati ainult 73,89302% ulatuses.
- 64 Eeltoodut arvestades tuleb teisele küsimusele vastata, et tolliseadustiku artiklit 239 tuleb tõlgendada nii, et selle alusel võib importija jääda ilma võimalusest saada eraldi tariifikvoodist, mille avamise päev langeb pühapäevale, selle tõttu, et importija asukohaliikmeriigi tolliasutused on pühapäeviti suletud.

Kohtukulud

- 65 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamiseiga seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kolmas koda) otsustab:

1. Nõukogu 2. juuli 1993. aasta määruse (EMÜ) nr 2454/93, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik, muudetud komisjoni 28. veebruari

2007. aasta määrusega (EÜ) nr 214/2007, artikleid 308a–308c tuleb tõlgendada nii, et need sätted ei välista komisjoni võimalust teha otsus, millega jäetakse ettevõtjale tariifikvoot eraldamata selle tõttu, et see kvoot on amendatud avamise päeval, mis langeb pühapäevale, mil asjaomase ettevõtja asukohaliikmesriigi tolliasutused on suletud.

2. Määruse nr 2454/93, muudetud määrusega nr 214/2007, artikleid 308a–308c tuleb tõlgendada nii, et need ei kohusta liikmesriiki taotlema komisjonilt tariifikvoodi puhul edasilükkamist, et oleks tagatud importijate õiglane ja võrdne kohtlemine siis, kui tariifikvoot avatakse pühapäeval, mil asjaomase liikmesriigi tolliasutused on suletud, ja kui on oht, et see kvoot ammendatakse avamise päeval, sest teiste liikmesriikide tolliasutused on pühapäeviti avatud.

3. Muudel kui määruse nr 2454/93, muudetud määrusega nr 214/2007, artikli 899 lõikes 1 ette nähtud juhtudel on liikmesriigi toll pädev ise otsustama, kas nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik, muudetud nõukogu 20. novembri 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1791/2006, artikli 239 lõike 2 alusel esitatud tagasimaksmise taotlus rahuldada või mitte, kui toll leiab, et komisjon ei ole eeskirju eiranud ega rikkunud ja asjaomane taotlus ei osuta muudele määruse nr 2454/93 artikli 905 lõikes 1 ette nähtud juhtudele

- 4. Määruse nr 2913/92, muudetud määrusega nr 1791/2006, artiklit 239 tuleb tõlgendada nii, et selle alusel võib importija jääda ilma võimalusest saada eraldi tariifikvoodist, mille avamise päev langeb pühapäevale, selle tõttu, et importija asukohaliikmeriigi tolliasutused on pühapäeviti suletud.**

Allkirjad